

Universitätsbibliothek Paderborn

Unius Necessarii pars ...

Ubi agitur De Amore Dei - non in solis haerente contemplativis, & jucundis affectibus, sed parato, quidvis vel durissimum agere, & pati, si Deo id gratum fore videat: neque contento, plùs eum quibuscuncque aliis rebus amare, sed certo insuper, nihil omnino ex quibuscuncque rebus aliis amare, quod ...

Rogacci, Benedetto

Pragae, 1721

Cap. XXX. Insignia quaedam aversi ab humana æstimatione, & gloria animi exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54515)

ve æstimationem, & benevolentiam, five a-
 versas voluntates, & sinistra judicia pensi ha-
 bens, imò de his gaudens, illásque fastidians.
 Quantam de corde suo molestissimarum per-
 turbationum, timorum, anxietatum, ægri-
 tudinum sylvam uno ictu præcidet? Quàm
 jucundam securitatem, pacémque animi pos-
 sidebit? Quàm expeditus, libérque erit ad
 sese totum DEO, & sanctissimo illius amori
 impendendum? Quemadmodum nullum est
 miserius, viliúsque servitii genus, quàm ani-
 mum alienis judiciis, sensibúsque obnoxium
 habere; sic nulla suavior, & nobilior liber-
 tas, quàm iisdem superiorem omnino esse.

CAPUT XXX.

Insignia quædam aversi ab hu-
 mana æstimatione, & gloria ani-
 mi exempla.

Quàm enixè dignitatum splendor
 timeri, vitarique à Christianæ
 humilitatis sectatoribus solet,
 innumera fidem faciunt exem-
 pla, sed imprimis hæc tria, quæ ex omnibus
 reliquis, tanquam totius generis specimen

Ccc 5

pla-

placuit feligere. Quis enim ex ambitiosissimis mortalium plus industriæ, & conatûs adhibuit, ut primarios honorum gradus conscenderet; quàm adhibuerint, nè ad eosdem eveherentur, sancti Gregorius, Ambrosius, Nilammo? Primus, cùm unanimi populi consensu ad supremum Ecclesiæ totius regimen capessendum se cogi videret, portâque urbis omnes, nè quâ furtim elaberetur, diligentia custodia servari, invenit rationem tamen, destinatum honorem, & amica populi studia eludendi, dolio inclusum exportari extra urbem se curans, inque deviam cavernam aufugiens, in cujus tenebroso recessu latitantes nulla fors hominum vestigatio reperisset, nisi lucidæ nubis supra cavum illud pendens indicio fuisset à DEO proditus, inque publicam Vaticani solii lucem eductus. (*Memor. de Dict. & Fact. L. 1. c. 6.*)

2. Alterum itèm legimus, obtrusas sibi à Mediolanensi populo illius Ecclesiæ infu- las usque adeò exhorruisse, & per quodvis famæ suæ dispendium devitandas putasse; ut, quò earum sanctitate appareret indignus, non dubitarit, gravissimus cæteroqui, & continentissimus vir, propudiosas mulieres suam in domum palàm inducere. Quæ simulatio cum

eum ad civium voluntatem de suo honore imutandam minimè valuisset; semel iterumque ex urbe profugit, neque prius repugnandi finem fecit, quàm manifestò agnovisset, electionem illam populi, ipsius electionem DEI esse. (*Ribad. in Vit.*)

3. Tertius denique eò processit, ut Episcopatum, ad què per vim potius se rapi, quàm precariò acciri videbat, ipsa morte gravius timuerit; cum enim perspiceret, nullas ibi tergiversationes ad eum declinandum prodesse; age, inquit, si certa animo sedet, me Antislitem consecrandi sententia, prius saltèm vacare orationi aliquantulum finite; & tanta illi quidem cum precum efficacitate, atque instantia vacavit, ut qui ultimum hominis operiebantur assensum, post diutinum tempus ad orantem ingressi, fato functum invenerint: humilis nimirum voti sui competentem, & locò mortalis, quam deprecabatur gloriæ ad æternam, quæ una in amoribus illi erat, translatum. (*Sozom. L. 8. c. 19.*)

4. Neque solam, qui verè humiles sunt, exteriorem dignitatum gloriam, sed eam itèm, quæ ex propriis, intimisque oritur excellentis doctrinæ, ac virtutis dotibus, consueverunt refugere, sive in loca secedentes, ubi

ubi ignota fuere ejusmodi illorum decora; five eorum splendorem artificiosis dissimulationibus obumbrare conantes. Hinc Abbas Pynuphius, cum videret se in suo cœnobio summam apud omnes venerationem obtinere, ejus odio clam inde profugit, & vulgari sub amictu ad aliud diversæ regionis cœnobi-um accedens, infimis precibus admitti inter Monachos petiit; ubi, cum à nemine agnosceretur, multa, priusquam voti compos fieret, necesse habuit ludibria exforbere: objicientibus passim, quod vita omni inter sacculi voluptates traducta, quando illis frui amplius per senectam non licebat, ad DEI famulatum accederet, neque id sanctioris vite desiderio impulsus, sed ut certus in posterum sibi victus citra curam, laborémque illius comparandi præsto esset. Tandem receptum juniore fratri, penes quem horti colendi cura erat, subesse, ac servire jusserunt. Et in hac tam humili subjectione venerandus senex triennium quasi lucerna sub modio transegit, quidquid laboriosi, & sordidi operis sibi injungeretur, solertissimè peragens: tanto lætior, quanto ab omni hominum fama, & notitia remotior, donec quidam ex prioris cœnobii sui Monachis illac fortè transiens hor-

ten-

tensi ministerio intentum agnovit : proci-
dēnsque ad illius pedes , humilem hunc oli-
toris administrum illum esse publicavit Ab-
batem Pynuphium , cujus tam celebris tota
Ægypto fama erat , ingenti cum admiratione
omnium , qui rem adeò inexpectatam audie-
runt , sed majori cum mœstitia ipsiusmet Py-
nuphii : qui amarissimè lugens , diaboli in-
vidiâ ereptam sibi esse latentis , abjectæque il-
lius vitæ felicitatem , coactus est ad pristinum
cœnobium reverti , & tanta ibi cum gratula-
tione à veteribus suis filiis exceptus , quantam
priùs ægritudinem animi ex illius fuga , at-
que absentia perceperant. (*Cass. L. 4. c. 30.*
& *Coll. 20. c. 1.*)

5. Imitator Pynuphii , in fallenda late-
bris hominum fama , fuit Matthæus , vel (jux-
ta nomen in religiosa vita adoptatum) Augu-
stinus Iteranus , præcellens Juris-Consultus ,
nec exiguæ apud Regem Manfredum digni-
tatis , & gratiæ ; hic Christi consilium de hu-
manis rebus abdicandis secutus , inter D. Au-
gustini Eremitas postulavit adscribi , nullo
interim sui generis , suæque conditionis pro-
dito indicio. Quare , velut homini illitera-
to , & vulgari domûs verrendæ , panis ostia-
tim emendicandi , aliâque similia abjecta mu-
ne-

ne-

nera demandata sunt: quibus mundi egregius contemptor tanta cum animi voluptate fungebatur, ut beatitudinem in terris sibi nactus videretur: nisi quod per occasionem, quam expositurus jam sum, ex amica illa tui nominis obscuritate ad hominum tandem notitiam emerfit. Urgebatur cœnobium lite gravis momenti, &, quamvis jura pro se facerent, à sinistro illius exitu proximè aberat. Quod periculum, & fratrum inquietudo Augustinum movêre, ut, quantum pro virili sua parte posset, laboranti suorum causæ opem ferret. Justissima igitur charitate impellente, ad procuratorem domesticum adit, rogâque, ut otium, & facultatem sibi præbeat, paucula verba de instanti negotio scribendi. Mirari ille primò, & ridere hominis simplicitatem, quem neque tractasse unquam calamum sciret; nihilominus, ne qualecunque illud solatium poscenti denegaret, chartæ copiam, atque calami fecit, ex magno quidem causæ jam propemodum depositæ usu. Cùm enim vir juris scientificus illius æquitatem brevi, sed ponderosa dissertatione exposuisset, rogâsetque Procuratorem, ut adversario, qui Jacobus de Paggiarensis erat, exaratum à se folium ostenderet;

ret; admiratus hic majorem in modum doctrinam, atque ingenium scriptoris, temperare sibi non potuit, quin exclamaret: dissertationem hanc contexere non potuit, nisi vel diabolus, vel cælestis spiritus, vel Doctor Matthæus de Iterano, meus olim in Academia Bononiensi sodalis. Et subjiciente Procuratore, elucubrata à fratre Laico, & idiota fuisse; nunquam id credam, respondit. Certum est, velle authorem quamprimum videre. Profectus ergo ad cœnobium, fūmque ibi veterem condiscipulum recognoscens, mira cum aviditate, & lætitia in illius se amplexum effudit, nec, quamvis ab eo impensissimè oratus, sineret se ignotum, ut eatenus fecerat, humili quiete sua frui, cohiberi potuit, quin ad religiosos illius sodales conversus diceret: gratulor vobis Patres de thesauro, quem domi habetis. Videtis hunc hominem? nemo est omnium, quotquot in terris nunc vivunt, comparari cum eo dignus, charum pro meritis suis habetote, & ad litem quod pertinet, illius sententiam jam nunc secundum vos pronuntiatam putate. Qua tam illustri testificatione accepta, quamvis cœnobii Patres aliis jam deinceps oculis, alióque cum animi sensu DEI famulum intuerentur, ille

ille

ille tamen demissionis pristinae retinens, nihil de humili suo statu immutatum voluit, sed perrexit cum eadem, qua prius alacritate in abjectis, & servilibus ministeriis versari. (*Vit. Erem. D. Aug. L. 1. c. 7.*)

6. Digna quoque memoratu est industria, qua Joannes Baptista Carminata, insignis in nostra Societate DEI famulus, extinguere, aut saltèminuere post suum obitum studuit opinionem, in qua vulgò erat, extraordinariae virtutis. Ad ultimam quippe senectutem proventus, paucis antequam è vita migraret diebus, obsignatum domùs Præposito libellum obtulit, arcana contineri in eo dicens, quæ sciri è gloria DEI esset, sed tamen non recludi ante mortem suam cuperet. Hacigitur paulò post subsecuta, Præpositus gravissimis Patrum convocatis, expositoque, quid à Carminata vivente commissum sibi esset, illi us folium resignat, indubitanter cum omnibus aliis existimans, singulare aliquod ibi refferri acceptum à DEO munus, quod ille modestiæ suæ obsequens noluisse ante id tempus patere. Sed enimvero omnes fefellit opinio; nihil quippe aliud in libello exaratum legebatur, præter puerilem levitatem, qua olim adhuc tyro è Societate abierat, & inter-

finum libidinis bellum, quo ad decrepitam usque ætatem vexatus importunissimè fuerat. Quæ cum recitata à Præposito essent, confusi, seque mutuò respectantes, qui aderant, locò revelationum, & visionum cælestium, quas se audituros præceperant animis, eximiam demirati humilitatem hominis sunt, tum in illis sui animi infirmitatibus, & miseriis palam prodendis, tum in curando, nè ullis crederetur extraordinariis charismatibus à DEO unquam decoratus fuisse: cum nihil ejusmodi indicatum vellet, nè illo quidem tempore, quo extra omnem inanis gloriæ aleam, & formidinem erat, quoque etiam studiosissimi humilitatis sectatores non admodum solliciti sunt, nè sua decora famæ innotescant. (*Rho. Hist. Virt. L. 7. c. 10.*)

7. Neque minùs aversos ab æstimatione hominum, deque illa comprimenda sollicitos se exhibuere magni duo Abbates, Simeon, & Moyses: qui ambo, cum diversis temporibus audissent Præfectum provinciæ sanctitatis suæ famâ permotum, ad se invisendos venire; rationem excogitarunt, qua hominem ad sui contemptum ab honorifica illa opinione traducerent. Prior siquidem, in suæ cellulæ foribus sedens, cum jam ille in

D d d

con-

conspicuum esset, pane, atque caseo sese avidè ingurgitare ritu trivialis mendicabuli institit; unde factum, ut hospes, qui hominem Angelorum similem, nec nisi divina, & caelestia spirantem se visurum mente præsumperat, sordida illa specie offensus, eo intra se despecto, ac nè salutato quidem, domum redierit. (*Rodr. p. 2. tr. 3. c. 17.*) Alter verò, egressus adventanti obviam, cum ab eo utpote ignotus de facie rogaretur, ubinam Abbas Moyses degeret, admirari se ostendit, quòd vir tantæ authoritatis id itineris, atque incommodi suscepisset, senem prorsus fatuum visurus: tot insuper alia in sui depressionem adjiciens, ut Præfectus pristina sua credulitate damnata, retro illicit gressus averterit, dicens illis, qui sibi Abbatem Moysen olim laudaverant, à Monacho, cui notus intimè homo erat, longè diversa se de illo accepisse & in falsa hujusmodi persuasione mansurum porrò erat, nisi ab iisdem rogatus: quantum corporis specie esset Monachus, relationem novæ author? post eam rite descriptam, illum ipsum esse Abbatem Moysen audisse (*Marul. de Fact. & dict. L. 1. c. 4.*)

8. Sed omnes alios supergressus in hoc genere videri potest memoratus ille à Sulpi-

tio Severo DEI famulus: qui cum ægrotis
 sanandis, & dæmonibus abigendis, aliisque
 prodigiosis operibus tam insignem sanctita-
 tis famam collegisset, ut miri undique ad eum
 fierent concursus, neque tantum è vulgo ho-
 mines, sed & summates viri, & Ecclesiarum
 Antistites magni muneris locò ducerent sibi
 ab eo benedici; timere non immeritò cœpit,
 nè inanis gloriæ spiritus, omnibus sibi dete-
 stabilior malignis orci spiritibus, quos ab ob-
 fessis aliorum corporibus unquam ejecerat,
 per occasionem popularis illius auræ animū
 suum occuparet: quapropter ad removen-
 dam hujus periculi causam, quæ erat publica
 illa sanctitatis suæ opinio, enixè à DEO pe-
 tit, dæmoni ut facultatem permitteret, cor-
 pus suum invadendi, omnibusque iis intem-
 periis vexandi, quibus cæteros passim ener-
 gumenos vexare consuevit: ut mox homines
 dirè adeò exagitatam furiis tanquam furio-
 sum constringi, & ad exorcismos audiendos
 duci intuentes, pristinam erga eum reveren-
 tiam in cōmiserationem mutarent, neque
 amplius opis gratiâ ad illum confugerent, qui
 nihilo aliis minùs ope indigeret. Cùmque
 huic petitioni suæ DEUS annuisset, toleravit
 ad plures menses hilari animo omnem tartari

D d d 2

rei

rei hostis sævitiam: qui illius æstimationem apud homines deprimens, quanquam patet superbiæ, ad solidiorem humilitatem adjuvamento ipsi erat. (*Dial. I. n. 14. & SUR. in Vita S. Sever. 8. Jan.*)

9. Adhuc tamen ulterius in perfectæ humilitatis sectatoribus abjectionis sui amor progreditur, neque contentus, eos impellere ad humanæ gloriæ aversationem, & fugam; facit præterea, ut contemptum apud homines quavis seu fordidi generis, seu ignobilium actuum, seu naturalium, & moralium virtutum de causa venentur, prout observare fas erit in exemplis sequentibus. Et quantum ad libere detegendam suorum obscuritatem natalium, proque lucro habendum, quibus quid inde apud vulgus dedecoris provenit, memoratu digni videntur duo ex nostra Familia Sacerdotes, Franciscus scilicet Villanova, & Franciscus Sacchinus; quorum posterior, editis in lucem ingenii monumentis, sat notus, cum illustrem apud cœtum discedenti pater suus Romam patrio è rure advenctus supervenisset, non erubuit hominem paupertino, & squalenti corporis habitum cujas esset, præferentem, ibi coram omnibus exhibitâ filii reverentiâ excipere, moxque

per Collegii Romani ambulacra, & atrium multa nobilitate frequens circumducere, notis omnibus tam externis, quàm domesticis, prout occurrerent, hilari vultu indicans, patrem suum esse. (*In Præs. p. 5. Hist. Soc.*)

10. Villanova autem, quàm humili loco, & tenui in re natus esset, publicum toti Placentiæ specimen dedit, cum nostri Rector foret in ea urbe Collegii. Ædificabatur hoc jussu, & sumptibus Præsulis Guttieri Caravattii: qui videns fabricam lentius, quàm vellet, procedere, eò quòd non satis aquæ ad necessarios illius usus præsto esset, quæsivit ex Villanova, num aliquem domi haberet ad eam ex publico urbis fonte dorfuario jumento vectandam idoneum. Habeo, retulit ille, commodum quippe domo huc advenit Martinus Timon meus frater, vir rusticanus, & ad præsentem usum, quàm qui maximè appositus, utpote qui ejusmodi ministeriis à puero assidue operam dederit. Et licèt Episcopus, vir civilis decoris apprime studiosus, rei mentionem animo, auribusque averfaretur; tam enixè tamen institit humilem eam provinciam fratri deponere, ut postremò impetraverit; perrexitque ergo ad aliquod tempus bonus Timon, squalidus, pannosus, demis-

missus a sellum suum aquâ onustum agere sub oculis civium, qui, alter alterum respectantes: en Rectoris Villanovæ fratrem, aiebant (Hist. Soc. p. 2. L. 1. n. 129.)

11. Plurimos præterea his possem jungere, qui sui contemptum vel non timeantes, vel etiam affectantes, demiserunt se ad actus vulgò contemptos, quia non nisi ab infimæ sortis hominibus exerceri solitos. Possem præclarissimum Theologiæ lumen D. Thomam Aquinatem, qui Bononiæ cum esset, religioso advenæ opus habenti negotiorum causâ hac illac per urbem discurrere, non modò se comitem, tanquam unus eorum Laicorum ordine adjunxit, verum etiam pluries ab eo stimulatus indignantibus verbis, ut gressum acceleraret, quantam poterat, suæ imbecillitati vim fecit, suadensque & anhelans assequi præcurrentem contendit donec is commonefactus à civibus, quantum vir esset, quem ipse adeò imperiosè, & contemptim secum raptabat, veniam à socio, cuius incompti antea humilitatem admirabatur, ignorationis suæ petiit. (In Vita ap. S.

12. Possem Franciscum Gonzagam Castellionis Principem, & B. Aloysii germani fratrem, qui cum quempiam popularium

rioribus verbis accepisset, reputans deinde secum, hominem illum, quamvis fortunâ sibi subditum, naturâ nihilominus parem, & respectu spiritualis in Christo cognationis fratrem suum esse; non dubitavit, exemplo aulis ignoto, nec profanæ placituro Politicæ, ante subjecti pedes Principem sternere, pristinaque in loquendo superbiæ veniam ab eo humiliter petere. (*Rho. Hist. Virt. L. 7. c. 10.*)

13. Posses Gallicanum, magni Constantini Cæsaris generum, qui post duos consulatus ad Ostia Tiberina secedens, totum se hospitium, & ægrotantium obsequiis devovit: mira adeò cum submissione lutulentos inopum pedes lavans, mensam ponens, & alia id genus abjecta ministeria obiens; ut rei famâ latè per orbem diffusâ, multi undique terrarum eò confluerent, mundani fastûs tumorem splendidè adeò à Christiana humilitate triumphatum, protritumque visuri. (*Mart. L. 1. c. 5. & Bart. in Not. Mart. 25. Jun.*)

14. Posses Carolomannum, Caroli Martelli filium, qui è regali Sueviæ, Austrasiæque folio ad monasticæ vitæ humilitatem descendit: & populorum nuper rector, conspectus est in monte Cassino ovium pastorem agere,

re, quin & unam ex iis infirmam, ægriusque incedentem, suismet humeris ad stabulum deportare. (*Plat. de Bon. Stat. Rel. L. 2. c. 26.*)

15. Possem D. Ludovicum Gallix Regem, solitum quovis sabbato abluere, extergere, & osculari aliquot egenorum pedes: festis verò diebus non prius mensæ accumbere, quam ducentis pauperibus cibos manu sua præbuisset: ac demum, quodocunque urbem aliquam ingrederetur, publicum nosocomium adire, & genibus ante unumquemque ægotantium flexis dapes ei ministrare: Christiana magnanimitate despectis fatuorū hujus sæculi sapientium censuris, qui regiam majestatem servilibus id genus ministeriis ab eo dehonestari jactabant. (*Ribad. in Vit. Daurou. in Fl. Ex. c. 7. tit. 30.*)

16. Possem S. Edvardum Anglorum Regem: ad quem cum supplex adisset mendiculus, enormiter distortus, contractusque, ut crura in dorsum reflexa, pedum articulis intra carnem defossis hæerent, cum hoc, inquam, hominis monstrum ad eum confugisset, orans, ut se humeris exceptum in D. Petri Basilicam regiis ædibus vicinam deportaret: beatum quippe Apostolum promississe, si pium id officium Rex præstitisset, natura-

lem

lem membrorum usum continuo sibi redditum iri; nihil moræ interposuit, quin protinus homuncionem tetrum, squalidum, graveolentem de media via in humeros tolleret, ac foedissimam sarcinam coram aulicis, & popularibus, tantæ novitatis spectaculo attonitis, aliisque stomachantibus, aliis Regis sui vicem erubescens, ad prædictum templum deferret: promeritus tam heroicæ demissionis exemplo, ut mendicus integram extemplo valetudinem, juxta D. Petri promissum, recuperaret. (*Ludov. Granat. Conc. 3. de S. Petro.*)

17. Possem hos, inquam, aliosque plurimos hic recensere: sed quoniam inepta vulgi judicia, vanasque derisiones flocci pendere decus est, non minus ad humanam sapientiam, & magnanimitatem philosophicam pertinens, quàm ad Christianam demissionem, quæ tunc maximè proprium sui specimen præbet, cum quis gaudet etiam intrinsecus apparere suorum vitiorum, & defectuum merito vilis, concludam præsens caput paucis quibusdam in hoc item genere depressivis adamatæ, & volitæ exemplis. Degebat in sacro Tabennensi Gynecæo virgo, Isidora nomine, sororum omnium judicio amens,

& stolidi, ideoque obsoleti, & supervacui panniculi instar ad sordidissimos quosque cœnobii usus adhibita, nemine eam alloqui dignante, nisi ut ludos faceret, & deridiculo haberet. Sed nimium quàm diversa ab humanis opinionibus judicia DEI sunt: qui profundam illius submissionem aspiciens, in ea fatuitatis specie præferenda, excipiendisque hilari animo tot, quibus assidue vexabatur, ludibriis; revelavit pio Eremitæ, cui nomen Piterius, gratam quidem sibi esse, quam ipse in deserto ageret vitam, sed gratiorem, quam Parthenonis Tabeñensis virgo, ab innato sui ipsius, & creatarum rerum amore sejunctissimam in continua humilitatis, patientiæque exercitatione ducebat. Iret ad Parthenonem prædictum, & quam inter quadringentas sorores vidisset insolito diademe ornatam, eam sciret reliquis omnibus, sibi que sanctitatis prærogativâ antecellere. His auditis nihil moræ interposuit Piterius, quin eò iter susciperet, appulsusque, & pro celebri sui nominis fama gratulanter exceptus, Monachas omnes coram se adunari curaret. Sed enimvero singularum capita diligenter observans, nusquam cernebat prænuntiatum diadema, unde posset sibi unice quæsitam di-

gno.

gnoscere. Quare ad Antistitam versus, nul-
lâne, inquit, sororum hic deest? Nulla, re-
sponsum est, præter unam, quam utpote a-
mentem, & stolidam seorsum à reliquis ha-
bemus, neque huc accersendam putavimus,
nè suis fortè ineptiis ridendi ansam præberet.
Atqui advocetur & ipsa, subjecit Piterius:
cupio enim, qualiscunque sit, præsentem vi-
dere. Quæ cum timida, & pudibunda ad-
fuisse, cernens illius caput, præter aliarum
morem, sordido, & vili panno obvolutum;
conjecit haud dubiè, hoc illud diadema esse,
quo præcipuam inter Christi sponfas designa-
ri audierat: & ad illius nequidquam repu-
gnantis pedes provolutus, ut sibi bene preca-
retur, rogavit. Mirum id præter modum
aliis omnibus visum: quæ & ad primum ejus
adventum à risu temperare non potuerant,
nihilque præstolabantur avidiùs, quàm ut
hospes talem deprehenderet, qualem ipsi de-
scripserant. Quocirca aggressæ protinus
sunt ab inexpectata illa honoris significatio-
ne hominem deterrere, uno ore clamitantes:
hem quid agis Pater? Tunc ut ad hujus pe-
des procumbas, faustaque illius apprecatio-
ne communiri petas? Itane non satis tibi in-
dicavimus, impotem mentis eam esse? At
vir

vir sanctus vultu ad severitatem composito, imò vos, ait, mentis viduæ estis, quæ nondum intellexeritis, quanti pretii thesaurus vestro Parthenoni in hac virgine obtigerit. Quod ad me attinet, fortunatus mihi viderer, si mea supremo Judici anima æquè, ac illius meritis, & virtutibus locuples appareret. Quo viri tam venerabilis testimonio commotæ omnes, cœperunt se accusare de injuriis, quibus suam malè eatenus cognitam fororem affecerant. Atque hæc dicebat: ego aquam sordido vasi eluendo adhibitam in illius capud effudi; illa: ego sinapi dormientis nares opplevi: aliæque aliæ similiter referebant ludibria, quibus immerentem vexarant: certatim ab ea veniam flagitantes inhumanitatis præteritæ, nec minùs honorificè cum ea agentes in posterum, quàm procaciter antea & contemptim egissent. At fidelis Christi Sponsa, quæ pristinas inter contumelias erecto, hilarique animo perduraverat, novam, in qua communiter habebatur, venerationem diu ferre non potuit: judicantisque, nequam sua è re illam sedem jam esse, paulò post indè profugit, adeò clam omnibus, ut resciri nunquam potuerit, quas in latebras se se abdidisset. (*Spec. Ex. Dist. 2. Ex. 182. Pallad. Hist. Laus. 41. & 42. Rad. p. 2. Virid. Sanct.*)
18. Quid

18. Quid dicam de Eulalio, similiter quoque à nonnullis sodalium Monachorum exercito? Tanta hi perversitate animi erant, adeoque contra jus, & fas omne illius abutebantur virtute, ut, si fortè vas aliquod per incuriam fregissent, aut quid simile in cœnobii detrimentum peccassent, eum illico apud Abbatem commissi reum facerent; neque cùm post malignas hujusmodi criminationes, de culpis objurgaretur non suis, ulla defensione eas repellebat insons Eulalius: sed humili procumbens, se omnium, quotquot domi essent, nequissimum, nullaque non dignum animadversione fatebatur. Quoniam verò frequens plùs nimio, & penè quotidianus erat hic ludus, post gravissimas ipsi pœnas impositas de iisdem semper noxis accusari petgebat; præcipui quique Monachorum instare apud Abbatem cœperunt, ut eum è cœnobio missum faceret, cui nimium noxius erat suâ socordiâ: præsertim quòd toties castigatus nullum melioris frugis exhibebat indicium. Et fortasse evasissent postulati sui compotes, nisi DEUS & privata revelatione Abbati, & publico universis ostento palàm fecisset, quanti apud se meriti is foret, de quo ejiciendo ipsi agitabant consilia. Unde &

ad-

adversarii pudore affecti sunt, & tantò ipse gloriosior evasit, quantò priùs fuerat despectior: sed tantò etiam minùs præsentì honore, quàm priori ignominiâ contentus fuit, ut fugam è cœnobio arripuerit, procul ab hominibus, & omni eorum celebritate, atque gloria in eremo victurus. (*Rosw. in Vit. Patr. pag. 502. ex Ruf. L. 3. n. 29.*)

19. Multò adhuc gravius fuit crimen S. Marinæ Virgini afflictum, ideòque mirabilior etiam humilitas, qua turpissimam ejus infamiam, non modò objecta minimè inficians, verùm etiam hilari animo excipiens, & quantùm fas erat confirmans, ad plures annos sustinuit. Cùm enim virili habitu sexum dissimulans, Monachorũ cœnobium ingressa esset, ibique illustribus virtutum documentis, & prodigiosis operibus non vulgarem sibi apud omnes sanctitatis famam comparasset, invidiâ diaboli accidit, ut virgo, hominis filia, qui Monachos excipere domi consueverat, quando pro cœnobii usu ad urbem mittebantur, deprehenderetur uterum ferre, patrique instanter de authore flagitii quærenti, à Marino Monacho violatam se diceret. Pater indicio nimis credulus, tanquam in re minimè dubia, irarum plenus cursim ad cœno-

nobium provolat: ipsóque à vestibulo vociferans, & horam detestans, qua Monachos admittere domi cœpisset, accersiri Abbatem jubet. Qui simul in conspectu fuit, exclamat: pulchram mercedem, quam mihi pro tot annorum hospitio solvistis! Marinus ille, omnium, quotquot terra sustinet, mortali-um sceleratissimus, filix meæ stuprum, & in-
expiabilem familiæ universæ ignominiam intulit. Abbas inopinatissimæ rei atrocitate confusus, quamvis inducere non posset animum, ut veram crederet, Marinum prope-
rè evocat, præsentique, cujus culpæ reus ageretur, proponit: injuriam hospiti factam, & dedecus cœnobio inustum tragicè exaggerat, tum, si quid pro se haberet dicendum, afferre in medium jubet. Cúmque nihil re-
spondentem audiret, nisi se hominem natu-
râ in lapsum proclivem, & peccatis obnoxium esse, cæterùm objecti indignitatem faci-
noris liquidò agnoscere, nec recusare, quin
quancunque pro eo pœnam lueret; Abbas
responsum pro manifesta delicti confessione
accepit, conviciisque oneratum è cœnobio,
tanquam illius probrum, ac dehonestamen-
tum ejecit. Duravit ergo per triennium
Marinus ante fores cœnobii diu juxta, atque

noctu perstare: interrogatusque ab externis, eò subinde advenientibus, seu illac transeuntibus, quid ibi semper sub dio ageret; luxuriae causâ expulsus domo sum, respondebat. Neque parùm auctus est illius pudor, post puellæ, quæ vitiata ab eo dicebatur, puerperium. Pater quippe recentem fœtum arripens, juxtaque ipsum deponens, hic est, inquit, nefariæ tuæ libidinis fructus: ad te, cujus scelere est genitus, illius quoque educandi onus spectat. Et quamvis post triennium Abbas, Monachorum precibus victus, DEI famulam unâ cum supposititio suo filiolo intrâ cœnobium recepisset, non tamen vel tunc factus est abjectioni illius modus: donec à DEO ad cœlestem gloriam, heroicæ humilitatis præmium, evocata, dum sepeliendum de more ablueretur cadaver, non sinè incredibili omnium admiratione fœmina apparuit impos nimirum patrandi, vel si maximè voluisset, flagitii, cujus quasi perpetrati ignominiam tacita, imò etiam confitenti similis, tamdiu toleraverat. (*Sur. in Vit. 8. Febr.*)

